

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.10.201](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.10.201)

УДК 336.226.1: 657.433.9

*А. О. Гусев,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
ORCID ID: 0000-0002-5855-831X*

ЄДИНИЙ ПОДАТОК В УКРАЇНІ: ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

*A. Husiev
Master's student, Odessa I.I. Mechnikov National University*

UNIFIED TAX IN UKRAINE: ECONOMIC NATURE AND ACCOUNTING FEATURES

У статті досліджено теоретичні та методологічні засади єдиного податку у контексті особливого виду оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Обґрунтовано економічну сутність єдиного податку як основного податкового платежу в умовах спрощеної системи оподаткування. Виявлено вплив єдиного податку на формування доходів місцевих бюджетів в Україні на прикладі бюджету міста Одеси. Проаналізовано ефективність системи оподаткування єдиним податком в Україні для кожної з чотирьох груп спрощеної системи оподаткування. Визначено особливості первинного, аналітичного та синтетичного обліку єдиного податку в умовах використання загального та спрощеного планів рахунків бухгалтерського обліку, а також його відображення у фінансовій і податковій звітності. Наведено основні шляхи реформування системи оподаткування єдиним податком в Україні та порядку його обліку.

The article investigates the theoretical and methodological principles of a unified tax in the context of a special type of taxation of small business entities. The economic essence of the unified tax as the main tax payment in the conditions of a simplified taxation system is substantiated. The impact of a unified tax on the formation of local budget revenues in Ukraine was revealed on the example of the budget of the city of Odessa. The effectiveness of the unified tax system in Ukraine for each of the four groups of the simplified taxation system is analyzed. The peculiarities of primary, analytical and synthetic accounting of a unified tax in the conditions of using general and simplified accounting account plans, as well as its reflection in financial and tax reporting are determined. The main ways of reforming the taxation system by a unified tax in Ukraine and the procedure for its accounting are given.

A unified tax is a direct tax, which is levied instead of corporate income tax from individual entrepreneurs and legal entities, mostly small business entities, and is paid to local budgets. A unified tax has significant fiscal importance for local budgets and its share in the structure of revenues to local budgets tends to increase. To date, the current legislation divided unified tax payers into 4 groups, each of which provides its own mechanism for collecting a unified tax. Unified tax accounting is carried out on a separate analytical account in the context of sub-account 641 "Tax calculations". In the process of unified tax accounting, the following primary documents

are used: an accounting certificate, a payment order, and for individual entrepreneurs – also a Book of income accounting or a Book of accounting for income and expenses. In the financial statements, a unified tax is displayed only as part of other payments to the budget. Unified tax reporting is filed in the form of a Single Tax Return (there are different forms for different payers of this tax). The current system of collection of unified tax and the procedure for its display in accounting are not perfect and are subject to reform in different areas.

Ключові слова: *єдиний податок; спрощена система оподаткування; доходи місцевих бюджетів; оподаткування суб'єктів малого підприємництва; облік єдиного податку; звітність за єдиним податком.*

Key words: *unified tax; simplified taxation system; local budget revenues; taxation of small business entities; unified tax accounting; reporting on a unified tax.*

Актуальність дослідження. В умовах фіскальної спрямованості державної податкової політики в Україні особливої актуальності набуває зниження податкового тягара для підприємницького сектору економіки, насамперед, для суб'єктів малого підприємництва. Єдиний податок як основний елемент спрощеної системи оподаткування є чинником зниження податкового навантаження на малі суб'єкти господарювання. Єдиний податок є також одним з основних джерел податкових надходжень місцевих бюджетів в Україні, що обумовлює велике фіскальне значення цього податку. Це означає, що оптимізація системи нарахування й сплати єдиного податку є необхідною умовою збільшення ефективності стягнення цього податку і, як наслідок, економічного розвитку суб'єктів малого підприємництва та країни в цілому.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою цього дослідження є запропонування концепції реформування системи оподаткування суб'єктів господарювання єдиним податком, а також порядку обліку й складання звітності за цим податком.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Дослідження проблеми економічної сутності та/або бухгалтерського обліку єдиного податку займалися наступні науковці: В.Ю. Драчук [1]; О.С. Іванишина, Л.С. Деміденко [2]; .В. Коба, Ю.Л. Шинкар [3]; І.С. Луценко [4]; Л.П. Ткачик, О.Я. Бешко [5]; Л.В. Юришєна, О.Ю. Саницька [6] та інші. У працях цих вчених, зокрема, предметами дослідження є: вплив єдиного податку на формування доходів місцевих бюджетів; порівняння загальної та спрощеної системи оподаткування; облікове забезпечення операцій за єдиним податком тощо. Основною невирішеною проблемою науковців є відсутність єдиної концепції щодо реформування системи стягнення єдиного податку, а також порядку його відображення в обліку та звітності.

Виклад основного матеріалу. Єдиний податок – місцевий прямий податок, який стягується з суб'єктів господарювання (юридичних осіб, а також фізичних осіб – підприємців (ФОП)), що перебувають на спрощеній системі оподаткування, відповідно до розділу XIV Податкового Кодексу України (ПКУ) «Спеціальні податкові режими». Під спрощеною системою оподаткування, обліку та звітності розуміється спрощений механізм стягнення податків і зборів, що встановлює заміну сплати певних податків і зборів на сплату єдиного податку [7, ст. 291.2]. Так, економічною сутністю єдиного податку є сплата цього податку суб'єктами господарювання, що відповідають критеріям I-IV груп спрощеної системи оподаткування, замість податку на прибуток підприємств.

Відповідно до ч. 4 ст. 291 ПКУ суб'єкти господарювання, що застосовують спрощену систему оподаткування, поділяються на 4 групи платників єдиного податку:

1) Перша група – ФОП, які провадять господарську діяльність з продажу товарів з торговельних місць та/або з надання побутових послуг населенню, не використовують працю найманих осіб та обсяг річного доходу яких не перевищує 167 мінімальних заробітних плат станом на 1 січня звітного (податкового) року (1002000 грн. у 2021 році);

2) Друга група – ФОП, які провадять господарську діяльність з виробництва та/або торгівлі товарами чи надання послуг населенню або іншим платникам єдиного податку (крім окремих видів діяльності, передбачених ПКУ), використовують працю не більше ніж 10 найманих осіб та обсяг річного доходу яких не перевищує 834 мінімальні заробітні плати станом на 1 січня звітного (податкового) року (5004000 грн. у 2021 році);

3) Третя група – ФОП або юридичні особи будь-якої форми власності незалежно від кількості найманих осіб, обсяг річного доходу яких не перевищує 1167 мінімальних заробітних плат станом на 1 січня звітного (податкового) року (7002000 грн. у 2021 році);

4) Четверта група – юридичні особи будь-якої форми власності, питома вага сільськогосподарського товаровиробництва яких у попередньому звітному (податковому) році становить щонайменше 75%; а також ФОП, які провадять господарську діяльність винятково в межах фермерського господарства за умови дотримання низки вимог, передбачених ПКУ [7, ст. 291.4].

Основні елементи оподаткування єдиним податком для кожної з 4 груп спрощеної системи оподаткування, наведено у табл. 1:

Таблиця 1.
Основні елементи оподаткування єдиним податком

Елемент оподаткування	Перша група	Друга група	Третя група	Четверта група
1	2	3	4	5
Платники податку	ФОП	ФОП	Юридичні особи та ФОП	Юридичні особи та ФОП
Об'єкт оподаткування	Дохід, отриманий протягом звітного (податкового) періоду	Дохід, отриманий протягом звітного (податкового) періоду	Дохід, отриманий протягом звітного (податкового) періоду	Площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду
База оподаткування	Прожитковий мінімум для працездатних осіб станом на 1 січня поточного року	Мінімальна заробітна плата станом на 1 січня поточного року	Сума чистого доходу, отриманого за звітний (податковий) період	Нормативна грошова оцінка 1 гектара сільськогосподарських угідь з урахуванням коефіцієнта індексації станом на 1 січня поточного року
Ставка податку	Не більше 10%	Не більше 20%	3% (для платників ПДВ)	0,57% – 0,95% (для ріллі, сіножатей і пасовищ)
			5% (для неплатників ПДВ)	0,19% – 0,57% (для багаторічних насаджень)
Ставка податку	Не більше 10%	Не більше 20%	3% (для платників ПДВ)	2,43% (для земель водного фонду)
			5% (для неплатників ПДВ)	6,33% (для сільськогосподарських угідь в умовах закритого ґрунту)
Порядок обчислення податку	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період	За ставкою податку від бази оподаткування за звітний (податковий) період
Податковий період	Календарний рік	Календарний рік	Календарний квартал	Календарний рік
Строк та порядок сплати податку	Шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20 числа поточного місяця	Шляхом здійснення авансового внеску не пізніше 20 числа поточного місяця	Протягом 10 календарних днів після завершення граничного строку подання податкової декларації за звітний (податковий) квартал	Щоквартально протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) кварталу
Строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку	Щорічно протягом 60 календарних днів після завершення звітного (податкового) року	Щорічно протягом 60 календарних днів після завершення звітного (податкового) року	Щоквартально протягом 40 календарних днів після завершення звітного (податкового) кварталу	Щорічно не пізніше 20 лютого наступного року

Джерело: складено автором на основі даних [7, ст. 7, 291-295]

Аналізуючи елементи оподаткування єдиним податком, наведені у табл. 1, слід звернути увагу на такі особливості:

– для першої та другої груп єдиного податку ПКУ встановлені максимальні ставки єдиного податку (точний розмір ставок визначають органи місцевого самоврядування в межах власних адміністративно-територіальних одиниць);

– у випадку перевищення граничної суми річного чистого доходу для I-III груп єдиного податку застосовуються підвищені ставки єдиного податку: 15% від суми перевищення річного чистого доходу для фізичних осіб – підприємців; 6% або 10% (залежно від статусу платника ПДВ) від суми перевищення річного чистого доходу для юридичних осіб (III групи);

– у випадку, якщо останній день строку подання звітності за єдиним податком припадає на неробочий день, граничний термін подання звітності переноситься на наступний робочий день (при визначенні граничного терміну сплати єдиного податку такий принцип не діє).

Фіскальна ефективність єдиного податку оцінюється шляхом визначення обсягів доходів місцевих бюджетів. Сукупні обсяги надходжень єдиного податку до всіх місцевих бюджетів в Україні – наведено у табл. 2; до бюджету міста Одеси як прикладу місцевого бюджету конкретної адміністративно-територіальної одиниці – у табл. 3:

Таблиця 2.

Сукупні обсяги надходжень єдиного податку до всіх місцевих бюджетів в Україні

Показник	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	2	3	4	5	6	7	8
Обсяги надходжень від єдиного податку, млрд. грн.	7,413	10,975	17,167	23,388	29,564	35,270	38,031
Обсяги надходжень від місцевих податків і зборів, млрд. грн.	8,055	27,041	42,261	52,587	61,026	73,575	75,686
Частка єдиного податку серед надходжень від місцевих податків і зборів, %	92,031	40,587	40,621	44,476	48,445	47,938	50,248
Обсяги податкових надходжень місцевих бюджетів, млрд. грн.	87,334	98,218	146,902	201,005	232,533	270,546	285,572
Частка єдиного податку серед податкових надходжень, %	8,448	11,174	11,686	11,636	12,714	13,037	13,317
Обсяги сукупних доходів місцевих бюджетів, млрд. грн.	231,702	294,460	366,143	502,098	562,422	560,531	471,482
Частка єдиного податку серед сукупних доходів місцевих бюджетів, %	3,199	3,727	4,689	4,658	5,257	6,292	8,066

Джерело: складено автором на основі даних [8]

Таблиця 3.

Сукупні обсяги надходжень єдиного податку до бюджету міста Одеси

Показник	2018	2019	2020
Обсяги надходжень від єдиного податку, млрд. грн.	0,984	1,183	1,293
Обсяги надходжень від місцевих податків і зборів, млрд. грн.	1,927	2,173	2,241
Частка єдиного податку серед надходжень від місцевих податків і зборів, %	51,066	54,433	57,691
Обсяги податкових надходжень місцевих бюджетів, млрд. грн.	6,111	7,020	7,462
Частка єдиного податку серед податкових надходжень, %	16,104	16,848	17,323
Обсяги сукупних доходів місцевих бюджетів, млрд. грн.	10,755	11,293	10,083
Частка єдиного податку серед сукупних доходів місцевих бюджетів, %	9,151	10,474	12,819

Джерело: складено автором на основі даних [9]

Отже, аналізуючи дані табл. 2-3, слід зазначити, що:

– єдиний податок є суттєвим джерелом доходів місцевих бюджетів, а також основним серед податкових надходжень від місцевих податків і зборів (поряд з податком на майно);

– питома вага єдиного податку у структурі надходжень від місцевих бюджетів має тенденцію до підвищення;

– у структурі бюджету міста Одеси єдиний податок має дещо більше фіскальне значення у порівнянні з місцевими бюджетами в Україні в цілому, при цьому частка єдиного податку також має тенденцію до підвищення.

Одним з найбільш важливих елементів забезпечення фіскальної ефективності єдиного податку є система бухгалтерського обліку цього податку. Слід зазначити, що підприємства, які застосовують спрощену систему оподаткування, як правило, використовують спрощену форму фінансової звітності згідно НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» та спрощений план рахунків бухгалтерського обліку, оскільки платники єдиного податку здебільшого відповідають критеріям мікропідприємства чи малого підприємства. Однак, якщо підприємство, що є платником єдиного податку, належить до середніх чи великих підприємств, це підприємство застосовує загальний план рахунків та складає фінансову звітність відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Бухгалтерський облік єдиного податку ведеться на синтетичному рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами» (субрахунок 641 «Розрахунки за податками») у випадку використання загального плану рахунків). При цьому на підприємстві, як правило, для обліку кожного податкового платежу (у т.ч. єдиного податку) передбачено окремі аналітичні рахунки (субрахунки другого порядку). Так, у програмному забезпеченні «1С: Бухгалтерія 8 для України» для обліку єдиного податку призначено субрахунок другого порядку 641/4 «Розрахунки за єдиним податком».

Слід зазначити, що згідно з п. 18 НП(С)БО 16 «Витрати», витрати, пов'язані з єдиним податком, є адміністративними витратами, та обліковуються на синтетичному рахунку 92 «Адміністративні витрати» або 84 «Інші операційні витрати» (загальний план рахунків) чи 96 «Інші витрати» (спрощений план рахунків) [10, п. 18].

Типові кореспонденції рахунків з обліку єдиного податку із використанням загального та спрощеного плану рахунків наведено у табл. 4:

Таблиця 4.
Типові кореспонденції рахунків з обліку єдиного податку

Зміст господарської операції	Загальний план рахунків		Спрощений план рахунків	
	Дт	Кт	Дт	Кт
Нараховано єдиний податок	84/92	641	96	64
Списано витрати на єдиний податок на фінансові результати	791	84/92	79	96
Перераховано єдиний податок до місцевого бюджету	641	311	64	31

Джерело: складено автором

Облік єдиного податку на підприємстві здійснюється наступними первинними документами: бухгалтерська довідка (нарахування єдиного податку, а також списання витрат на єдиний податок на фінансові результати) та платіжне доручення (перерахування єдиного податку до бюджету). При цьому для ФОП ПКУ додатково передбачено ведення Книги обліку доходів і Книги обліку доходів та витрат.

У фінансовій звітності інформація, пов'язана з єдиним податком, відображається у наступних формах:

1) повна фінансова звітність (для середніх та великих підприємств):

– форма № 1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»: рядок 1620 «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом»;

– форма № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»: рядки 2130 «Адміністративні витрати», 2520 «Інші операційні витрати»;

2) спрощена фінансова звітність (для малих підприємств):

– форма № 1-м «Баланс»: рядок 1620 «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом»;

– форма № 2-м «Звіт про фінансові результати»: рядок 2180 «Інші операційні витрати»;

3) проста фінансова звітність (для мікропідприємств):

– форма № 1-мс «Баланс»: рядок 1620 «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом»;

– форма № 2-мс «Звіт про фінансові результати»: рядок 2165 «Інші витрати».

Слід зазначити, що інформація, наведена у будь-якій наведеній статті фінансової звітності відображається у вигляді зведеної суми за всіма платежами з бюджетом або всіма адміністративними чи іншими операційними витратами без зазначення суми безпосередньо в частині єдиного податку.

Документами податкової звітності за єдиним податком є:

1) Податкова декларація платника єдиного податку – фізичної особи підприємця (для ФОП першої, другої та третьої групи спрощеної системи оподаткування);

2) Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи (юридичні особи) (для юридичних осіб третьої групи спрощеної системи оподаткування);

3) Податкова декларація платника єдиного податку четвертої групи (для ФОП та юридичних осіб четвертої групи спрощеної системи оподаткування).

Основні недоліки чинної системи стягнення єдиного податку та порядку його обліку, а також основні шляхи їх усунення наведено у Концепції реформування єдиного податку (табл. 5):

Таблиця 5.
Концепція реформування єдиного податку

Рівень регулювання	Об'єкт регулювання	Чинний недолік	Шлях оптимізації
Механізм стягнення податку	Групи єдиного податку	Невідповідність спрощеної системи оподаткування згідно ПКУ спрощеній системі обліку й звітності згідно НП(С)БО 25	Внесення змін до складу платників третьої групи єдиного податку, а саме: – ФОП та юридичні особи, які відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» є мікропідприємствами (суб'єктами мікропідприємництва); – ФОП та юридичні особи, що відносяться до малих підприємств (суб'єктів малого підприємництва) у випадку, якщо річний чистий дохід не перевищує 700 тис. євро за середньорічним курсом НБУ (межа чистого доходу для мікропідприємств). Такий підхід дозволить гармонізувати спрощену систему оподаткування й спрощену систему звітності [11, с. 62].
		Відсутність пільгового оподаткування для новостворених суб'єктів господарювання	Прийняття Законопроекту 2615 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення спеціального податкового режиму», який передбачає впровадження 5 групи єдиного податку для стартапів (новостворених суб'єктів господарювання), що протягом 9 місяців сплачують єдиний податок за ставкою 0% у випадку, якщо їх обсяг їх доходу за цей період не перевищує 300 тис. грн. [12].
Облік та звітність за податком	Первинний облік	Обов'язковість ведення Книги обліку доходів (Книги обліку доходів і витрат для платників ПДВ) лише для ФОП	Ведення Книги обліку доходів (Книги обліку доходів і витрат) має бути обов'язковим для всіх суб'єктів спрощеної системи оподаткування, у т.ч. для юридичних осіб (у довільній формі із дотриманням принципу бухгалтерського обліку превалювання сутності над формою)
Облік та звітність за податком	Синтетичний облік	Облік єдиного податку на підприємстві здійснюється лише за допомогою аналітичних рахунків	Реформування системи субрахунків синтетичного рахунку 64 «Розрахунки за податками й платежами», а саме виключення транзитних субрахунків «Податкове зобов'язання» і «Податковий кредит» та формування субрахунків залежно від виду платежів до бюджету із виділенням найбільш суттєвих з них (у т.ч. єдиного податку) в окремі субрахунки
	Фінансова звітність	Відсутність інформації у фінансовій звітності, безпосередньо пов'язаної з єдиним податком	Так як для більшості підприємств, що перебувають на спрощеній системі оподаткування, єдиний податок складає основну частку серед платежів до бюджету, доцільним є впровадження додаткової (необов'язкової) статті в III розділі пасиву балансу «Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом (у т.ч. за єдиним податком)»
	Податкова звітність	Різні форми податкової декларації за єдиним податком для ФОП та юридичних осіб третьої групи єдиного податку	Впровадження єдиної форми для всіх платників I-III груп єдиного податку з метою спрощення системи податкового звітування суб'єктів господарювання

Джерело: складено автором

Висновки. Єдиний податок – прямий податок, що стягується замість податку на прибуток підприємств з ФОП та юридичних осіб, здебільшого малих суб'єктів господарювання, та сплачується до місцевих бюджетів. Єдиний податок має істотне фіскальне значення для місцевих бюджетів та його частка у структурі надходжень до місцевих бюджетів має тенденцію до підвищення. На сьогоднішній день чинним законодавством платники єдиного податку поділені на 4 групи, для кожної з яких передбачено власний механізм стягнення єдиного податку. Бухгалтерський облік єдиного податку ведеться на окремому аналітичному рахунку у розрізі субрахунку 641 «Розрахунки за податками». У процесі обліку єдиного податку застосовуються наступні первинні документи: бухгалтерська довідка, платіжне доручення, а для ФОП – також Книга обліку доходів чи Книга обліку доходів і витрат. У фінансовій звітності єдиний податок відображається лише в складі інших платежів до бюджету. Податкова звітність за єдиним податком подається у вигляді Податкової декларації платника єдиного податку (існують різні форми для різних платників цього податку). Чинна система стягнення єдиного податку та порядок його відображення в обліку не є досконалими та підлягають реформуванню за різними напрямками.

Список літератури.

1. Драчук Ю.В. Облікове забезпечення операцій по розрахунках з бюджетом за спрощеною системою оподаткування сільськогосподарських підприємств. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2015. Вип. 13, част. 3. С. 139-142.
2. Іванишина О.С., Деміденко Л.С. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності: сучасний стан та напрями її вдосконалення. Ефективна економіка: електрон. наук. фах. видан. 2020. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf (дата звернення: 17.10.2021).
3. Коба О.В., Шинкар Ю.Л. Порівняльний аналіз загальної та спрощеної системи оподаткування: особливості застосування, проблеми та напрями їх вирішення. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 25, част. 1. С. 116-120.
4. Луценко І.С. Оподаткування платників єдиного податку в сучасних умовах впровадження податкової реформи. Економіка та держава. Економічні науки. 2020. № 6. С. 131-135.
5. Ткачик Л.П., Бешко О.Я. Спрощена система оподаткування як інструмент агресивного податкового планування. Молодий вчений. Економічні науки. 2018. № 2 (54). С. 758-763.
6. Юрчишена Л.В., Саницька О.Ю. Аналіз єдиного податку у формуванні доходів місцевих бюджетів України. Фінанси, облік, банки. 2019. № 1 (24). С. 169-178.
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 01.08.2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
8. Міністерство фінансів України. Попередні бюджети. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (дата звернення: 17.10.2021).
9. Open Budget. Місцеві бюджети. Доходи. Бюджет міста Одеси. URL: <https://openbudget.gov.ua/local-budget/15201100000/local-incomes> (дата звернення: 17.10.2021).
10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318. Дата оновлення: 03.11.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
11. Побережець О.В., Шмагіна В.В., Гусев А.О. Вплив державної податкової політики на конкурентоспроможність суб'єктів малого підприємництва в Україні. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2021. Том 21, вип. 1 (47). С. 49-69.
12. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо встановлення спеціального податкового режиму: Проект Закону України від 18.12.2019 р. № 2615. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67671 (дата звернення: 17.10.2021).

References.

1. Drachuk, Yu.V. (2015), "Accounting of Transactions on the Settlements with the Budget under the Simplified System of Taxation of Agricultural Enterprises", *Scientific Bulletin of Kherson State University. Economic sciences*, vol. 13, no. 3, pp. 139-142.
2. Ivanyshyna, O.S. and Demidenko, L.S. (2020), "Simplified System of Taxation, Accounting and Reporting: Current State and Direction of its Improvement", *Efficient economy*, [Online], vol. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/89.pdf (Accessed 17 Oct 2021).
3. Koba, O.V. and Shynkar, Yu.L. (2019), "Comparative Analysis of the General and Simplified System of Taxation: Features of Use, Problems and Directions of their Solution", *Uzhorod National University Herald. International Economic Relations and World Economy*, vol. 25, no. 1, pp. 116-120.
4. Lutsenko, I.S. (2020), "Taxation of Single Tax Payers in the Modern Conditions of Tax Reform Implementation", *Economy and state. Economic sciences*, vol. 6, pp. 131-135.
5. Tkachyk, L.P. and Beshko, O.Ia. (2018), "Simplified Tax System as the Aggressive Tax Planning Instrument", *Young Scientist. Economic sciences*, vol. 2 (54), pp. 758-763.
6. Yurchyshena, L.V. and Sanytska, O.Iu. (2019), "Analysis of the Single Tax in the Local Budgets of Ukraine", *Finance, accounting, banks*, vol. 1 (24), pp. 169-178.

7. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), “The Tax Code of Ukraine”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 17 Oct 2021).
8. Ministry of Finance of Ukraine (2021), “Previous Years Budgets”, available at: <https://www.mof.gov.ua/uk/previous-years-budgets> (Accessed 17 Oct 2021).
9. Open Budget (2021), “Local budgets. Income. Budget of the city of Odessa”, available at: <https://openbudget.gov.ua/local-budget/15201100000/local-incomes> (Accessed 17 Oct 2021).
10. Ministry of Finance of Ukraine (1999), Order “National Accounting Regulation (Standard) 16 “Expenses”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (Accessed 17 Oct 2021).
11. Poberezhets, O.V. Shmahina, V.V. and Husiev, A.O. (2021), “The Impact of State Tax Policy on the Competitiveness of Small Business Entities in Ukraine”, *Market economy: modern management theory and practice*, vol. 21, no. 1 (47), pp. 49-69.
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2019), The Project of Law of Ukraine “On amendments to the Tax Code of Ukraine on the establishment of a special tax regime”, available at: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67671 (Accessed 17 Oct 2021).

Стаття надійшла до редакції 19.10.2021 р.